

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 10.07.1995

COM(95) 292 def.

95/0168 (SYN)

Voorstel voor een

VERORDENING (EG) VAN DE RAAD

**BETREFFENDE MEDEFINANCIERING VAN ACTIES
OP GEBIEDEN DIE VOOR DE
ONTWIKKELINGSLANDEN VAN BELANG ZIJN MET
EUROPESE
NIET-GOUVERNEMENTELE ORGANIS
ATIES (NGO's) VOOR ONTWIKKELING**

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

De samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en de ontwikkelings-NGO's werden in 1976 ingevoerd om een nieuwe dimensie toe te voegen aan het communautaire ontwikkelingsbeleid. Hiertoe zag in 1976 de huidige begrotingspost B7-5010 het licht, die was bestemd voor het cofinancieren van ontwikkelingsmaatregelen in de derde wereld en bewustmakingscampagnes voor het Europese publiek, samen met Europese NGO's.

Getrouw aan haar verklaarde intentie om dit beleid van solidariteit te ondersteunen heeft de begrotingsautoriteit de toewijzing van de post voor medefinancieringen met NGO's sindsdien constant verhoogd : van 2,5 miljoen ecu in 1976 tot 174 miljoen ecu in 1995. Het Europese Parlement heeft herhaaldelijk, en de laatste keer in mei 1992, gewezen op de specifieke en onvervangbare functie van de NGO's en op hun nuttige en doeltreffende acties ten behoeve van kansarme bevolkingsgroepen in de ontwikkelingslanden. Ook de Raad bekrachtigde zijn verbintenis (de laatste keer in november 1992) om de bijdrage van de NGO's tot de ontwikkeling ten volle en in stijgende mate te ondersteunen, met name op gebieden waar de NGO's op comparatieve voordelen kunnen bogen, zoals hun werk voor en met de allerarmsten.

Omdat de NGO's meestal geregelde, rechtstreekse en persoonlijke contacten onderhouden met hun doelgroepen kunnen zij echt weten en begrijpen waar de behoeften liggen en deze werkelijk bevredigen. De inzet en persoonlijke betrokkenheid van de Europese organisaties en hun plaatselijke partners komen tot uiting in hun participerende aanpak van de ontwikkeling. Door hun zelfstandigheid en betrekkelijk kleine omvang kunnen de NGO's vaak opmerkelijk snel, slagvaardig en soepel optreden, meestal tegen betrekkelijk lage kosten.

Door cofinancieringen met NGO's kan men de banden van solidariteit tussen de Europese volkeren en die van de Derde Wereld in stand houden, zelfs in landen waar de politieke situatie een rechtstreekse Europese aanwezigheid op regeringsniveau verhindert.

De actie van de NGO's heeft trouwens vaak een aanvullende functie omdat zij gericht is op bevolkingsgroepen die met de bilaterale of multilaterale overheidshulp om allerlei redenen niet even gemakkelijk te bereiken zijn.

Overeenkomstig het voorgaande bepaalt het onderhavige voorstel voor een verordening de oogmerken en modaliteiten van de samenwerking, in de vorm van de gezamenlijke financiering van projecten door de Commissie en Europese NGO's die geselecteerd zijn op basis van hun competentie, ervaring en administratieve en financiële beheercapaciteit. Samen met deze organisaties financiert de Commissie acties die gericht zijn op de rechtstreekse bevrediging van de fundamentele behoeften van kansarme bevolkingsgroepen in de ontwikkelingslanden. Deze acties beogen met name plaatselijke ontwikkeling in de sociale en economische sectoren op het platteland en in de steden, ontwikkeling van het menselijk potentieel en institutionele ondersteuning van de plaatselijke partnerorganisaties.

In dezelfde geest financiert de Commissie met daarvoor geselecteerde Europese NGO's bewustmakings- en voorlichtingscampagnes over de ontwikkelingsproblematiek om het Europese publiek aan te zetten tot actie ten behoeve van de Derde-Wereldbevolking. Zowel voor de acties in ontwikkelingslanden als bij de bewustmaking van de Europese publieke opinie gelden als basiscriteria de betrouwbaarheid van de Europese NGO en de plaatselijke partner en de kwaliteit van de voorgestelde actie.

Ook de meeste Lid-Staten hebben weliswaar regelingen voor cofinanciering met de ontwikkelings-NGO's, maar het Gemeenschapssysteem heeft zijn eigen kenmerken. De Commissie geeft bijvoorbeeld veel hogere financiële steun voor acties die gezamenlijk worden ingediend en uitgevoerd door twee of meer NGO's, vooral indien deze uit verschillende Lid-Staten afkomstig zijn. Een belangrijk criterium bij de selectie van voorlichtingsacties voor de publieke opinie is daarnaast hun Europese dimensie, dat wil zeggen dat deze acties gericht zijn op doelgroepen in verscheidene Lid-Staten, en/of zijn opgezet in samenwerking tussen NGO's van verscheidene Lid-Staten, of zich bezighouden met onderwerpen van Europees belang.

In de ontwerp-verordening is bepaald dat de Commissie jaarlijks een verslag moet indienen bij de Raad en het Parlement; naar aanleiding daarvan wordt een debat gehouden over de algemene koers die bij deze begrotingspost wordt gevoegd. Vanwege de aard, het grote aantal en de betrekkelijk kleine omvang van de acties is het niet doenlijk de Lid-Staten voor elk afzonderlijk geval te raadplegen.

Om de noodzaak van continuïteit te onderstrepen bevat het voorstel geen bepaling over de duur van deze Gemeenschapsactie.

**VOORSTEL VOOR VERORDENING (EG) NR. VAN DE RAAD
VAN**

**BETREFFENDE MEDEFINANCIERING VAN ACTIES OP GEBIEDEN DIE VOOR DE
ONTWIKKELINGSLANDEN VAN BELANG ZIJN MET EUROPESE
NIET-GOUVERNEMENTELE ORGANISATIES (NGO'S) VOOR ONTWIKKELING**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 130 W,

Gezien het voorstel van de Commissie,

In samenwerking met het Europees Parlement¹,

Overwegende dat de Commissie in haar mededeling aan de Raad van 6 oktober 1975² haar richtsnoeren heeft voorgesteld voor de betrekkingen met de niet-gouvernementele organisaties (NGO's) die zich met ontwikkelingssamenwerking bezighouden, alsmede de algemene criteria en modaliteiten voor de besteding van de voor de ontwikkelingsacties van de NGO's bestemde kredieten;

Overwegende dat de begrotingsautoriteit in 1976 een begrotingspost heeft ingevoerd voor medefinancieringen met de NGO's en dat zij sindsdien de toewijzing van deze post voortdurend heeft verhoogd (van 2,5 miljoen ecu in 1976 tot 174 miljoen ecu in 1995) op basis van de verslagen over de besteding van deze kredieten die de Commissie jaarlijks indient;

Overwegende dat de Raad tijdens zijn zitting van 28 november 1977³ zijn goedkeuring heeft gehecht aan de hierboven voorgestelde algemene bestedingscriteria en -modaliteiten;

Overwegende dat het Europees Parlement in zijn resolutie van 14 mei 1992 over de rol van de NGO's in de ontwikkelingssamenwerking⁴ de specifieke en onvervangbare functie van de NGO's en het nut en de doeltreffendheid van hun acties voor de ontwikkeling opnieuw heeft bevestigd, daarbij met name wijzend op het uitmuntende werk van de NGO's ten behoeve van marginale bevolkingsgroepen in de ontwikkelingslanden, op de noodzaak om de autonomie in het optreden van de NGO's te bewaren en op de onmisbare functie van de NGO's bij de bevordering van de mensenrechten en het democratiseringsproces aan de basis;

¹ Advies van (PB nr. van) en besluit van (PB nr. van)

² COM (75) 504 van 6.10.1975

³ V/207/78 (GOS) van 26.1.1978

⁴ PB nr. C 150 van 15.6.1992, blz. 273

Overwegende dat de Raad in zijn resolutie van 27 mei 1991 betreffende de samenwerking met de NGO's het belang van autonomie en onafhankelijkheid van de NGO's heeft onderstreept; dat hij bovendien heeft erkend dat de Gemeenschapsregeling voor samenwerking met de NGO's en de gelijksoortige nationale regelingen elkaar moeten aanvullen en dat de procedures soepel moeten zijn en op soepele wijze moeten worden toegepast;

Overwegende dat de Raad in zijn conclusies van 18 november 1992⁵ met voldoening kennis heeft genomen van de criteria die de Commissie hanteert bij de keuze van de ontwikkelings- en voorlichtingsprojecten voor medefinanciering, met name met het oog op versterking van de democratische structuren en de eerbiediging van de mensenrechten in de ontwikkelingslanden, en vooral verheugd was dat de Commissie duidelijk heeft laten weten dat de kwaliteit van het project de belangrijkste selectienorm blijft, een opvatting waarin zij de Commissie zonder voorbehoud steunt;

Overwegende dat het zaak is de beheermodaliteiten vast te stellen die van toepassing zijn op de medefinanciering met Europese NGO's van acties op gebieden die voor de ontwikkelingslanden van belang zijn,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD :

Artikel 1

1. De Gemeenschap financiert samen met Europese niet-gouvernementele organisaties (NGO's) voor ontwikkeling acties die gericht zijn op de rechtstreekse bevrediging van de basisbehoeften van kansarme bevolkingsgroepen in de ontwikkelingslanden. Deze acties, die door de Europese NGO's worden voorgesteld en uitgevoerd in samenwerking met hun partners in de ontwikkelingslanden hebben ten doel armoede te bestrijden, de levensomstandigheden van de doelgroepen te verbeteren en hun capaciteit voor zelfontwikkeling te stimuleren.
2. Tevens financiert de Gemeenschap samen met Europese NGO's acties voor bewustmaking en voorlichting van de Europese publieke opinie ten aanzien van de ontwikkelingsproblemen in de Derde Wereld en in de betrekkingen tussen ontwikkelingslanden en geïndustrialiseerde landen. Deze door de Europese NGO's voorgestelde acties hebben ten doel het Europese gebied warm te maken voor de ontwikkeling en voor strategieën en acties die een gunstig effect hebben op de bevolking van de ontwikkelingslanden.
3. De Gemeenschap cofinanciert ook acties die gericht zijn op versterking van de samenwerking en coördinatie tussen NGO's van de Lid-Staten, en tussen deze organisaties en de Gemeenschapsinstellingen.

⁵ Zie 9907/92 DEVGEM 56 van 9.1.1992.

Artikel 2

1. De gefinancierde acties in de ontwikkelingslanden die krachtens artikel 1, lid 1, van deze verordening zullen worden uitgevoerd betreffen met name plaatselijke ontwikkeling op het platteland en in de steden in de sociale en economische sectoren, ontwikkeling van het menselijk potentieel en institutionele steun aan de plaatselijke partners in de ontwikkelingslanden.

Bij deze verschillende actiegebieden staat het criterium van de kwaliteit van de actie voorop, maar gaat de aandacht tevens in het bijzonder uit naar acties die gericht zijn op :

- versterking van de burgersamenleving en participerende ontwikkeling,
- bevordering en verdediging van de mensenrechten en de democratie,
- de rol van vrouwen in de ontwikkeling,
- duurzame ontwikkeling

2. De uit hoofde van artikel 1, lid 2, van deze verordening uit te voeren acties voor bewustmaking en voorlichting van de Europese publieke opinie moeten gericht zijn op welbepaalde groepen, relevante onderwerpen behandelen, berusten op een evenwichtige analyse en behoorlijke kennis van de onderwerpen en de doelgroepen, en een Europese dimensie bezitten.

De kwaliteit van de actie blijft het voornaamste criterium, daarnaast gaat de aandacht in het bijzonder uit naar bewustmakingsacties die :

- de nadruk leggen op de interdependentie tussen de landen van de Europese Gemeenschap en de ontwikkelingslanden,
- een motiverende boodschap uitdragen voor een beter evenwicht tussen Noord en Zuid,
- samenwerking tussen NGO's aanmoedigen,
- actieve deelneming van de partners uit de ontwikkelingslanden mogelijk maken.

3. De krachtens artikel 1, lid 3, van deze verordening uit te voeren acties voor versterking van de coördinatie tussen NGO's van de Lid-Staten en van de coördinatie met de Gemeenschapsinstellingen bestaan met name uit steun voor het opzetten van passende netwerken voor uitwisseling en communicatie.

Artikel 3

1. De samenwerkingsorganen die voor cofinanciering in het kader van deze verordening in aanmerking kunnen komen zijn niet-gouvernementele organisaties die aan de volgende voorwaarden voldoen :

- gevestigd zijn als zelfstandige organisatie zonder winstoogmerk in een Lid-Staat van de Europese Gemeenschap volgens de aldaar geldende wetgeving;
- zijn hoofdkantoor hebben in een Lid-Staat van de Europese Gemeenschap; dit hoofdkantoor moet het daadwerkelijke centrum zijn waar alle beslissingen betreffende de gefinancierde acties worden genomen;
- het grootste deel van zijn financiële middelen uit Europa betrekken.

2. Om vast te stellen of een NGO in aanmerking kan komen voor een medefinanciering worden de volgende elementen in aanmerking genomen :
 - zijn capaciteit om in de Europese Gemeenschap solidariteit en particuliere fondsen te werven voor zijn activiteiten op ontwikkelingsgebied;
 - of de ontwikkeling bij haar voorrang geniet en zijn ervaring op dat gebied;
 - zijn administratieve en financiële beheercapaciteit.

Artikel 4

1. De EG-cofinanciering van de in artikel 1 bedoelde acties kan zowel gebruikt worden voor het dekken van investeringsuitgaven als lopende kosten, uitgaven in deviezen of in plaatselijke munt en meer algemeen alle uitgaven die noodzakelijk zijn voor de goede uitvoering van de gefinancierde acties, met inbegrip van de administratiekosten van de NGO of van NGO-netwerken.
2. De NGO waarmee het medefinancieringscontract is gesloten stelt zijn partners op de hoogte van de Gemeenschapsbijdrage tot de actie.
3. De NGO onderzoekt stelselmatig de mogelijkheid om de instanties of partners in de ontwikkelingslanden voor wie de actie uiteindelijk is bestemd daartoe een bijdrage te laten leveren in nature of in geld, binnen de grenzen van hun mogelijkheden en afgestemd op de specifieke aard van elke actie.

Artikel 5

De Gemeenschap verstrekt haar medefinanciering in het kader van deze verordening in de vorm van niet-terugvorderbare hulp.

Artikel 6

1. De Commissie wordt belast met het onderzoek, de goed- of afkeuring en het beheer van de medefinanciering van de in deze verordening bedoelde acties volgens de geldende begrotings- en andere procedures, en met name die welke zijn vastgesteld in het financiële reglement dat van toepassing is op de algemene begroting van de Gemeenschappen, daarbij rekening houdende met de kenmerken en specificiteit van de NGO's en met name het feit dat zij tot deze acties zelf financieel bijdragen.
2. Alle in het kader van deze verordening gesloten medefinancieringscontracten bepalen met name dat de Commissie en de Rekenkamer ter plaatse controles kunnen verrichten volgens de gebruikelijke modaliteiten die de Commissie heeft vastgesteld in het kader van de geldende bepalingen, in het bijzonder die van het financiële reglement dat van toepassing is op de algemene begroting van de Gemeenschap.

Artikel 7

Na elk begrotingsjaar dient de Commissie een jaarverslag in bij het Europees Parlement en de Raad, met een overzicht van de in de loop van het jaar gefinancierde acties, een beoordeling van de uitvoering van deze verordening tijdens dat jaar en de grote lijnen van de toepassing van de verordening in de toekomst.

In voorkomend geval maakt het verslag melding van de conclusies van externe evaluaties die zijn verricht.

Artikel 8

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschap.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke Lid-Staat.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De Voorzitter

FINANCIËEL MEMORANDUM

1. **POST :** B7-5010
2. **BENAMING :** EG-bijdrage in door niet-gouvernementele organisaties uitgevoerde acties voor ontwikkelingslanden

Goedgekeurde kredieten 1995		Gevraagde kredieten 1996		Verschil in %	
Vastleggingen	Betalingen	Vastleggingen	Betalingen	Vastleggingen	Betalingen
174,0	146,5	174,0 ¹	146,5 ¹	0	0

3. JURIDISCHE BASIS

Het voorstel voor de juridische basis zal binnenkort bij de Raad worden ingediend.

4. BESCHRIJVING VAN DE MAATREGEL

4.1. Algemeen doel van de maatregel

Deze maatregel heeft drie algemene doeleinden :

- 1) in de ontwikkelingslanden :
steun voor door de partners uit het Zuiden gekozen initiatieven die beogen rechtstreeks te voorzien in de basisbehoeften van arme bevolkingsgroepen;
- 2) in de EU :
steun voor bewustmaking van de publieke opinie in Europa met betrekking tot de problemen in de ontwikkelingslanden en in de betrekkingen tussen ontwikkelingslanden en geïndustrialiseerde landen;
- 3) in de EU :
steun voor versterking van de samenwerking tussen Europese NGO's en tussen laatstgenoemden en de Gemeenschapsinstellingen via het Verbindingscomité NGO/EG.

¹ Deze cijfers zullen in elk geval moeten worden bijgesteld, omdat ze waarschijnlijk zullen worden verhoogd wanneer de begroting zal worden gewijzigd in verband met de uitbreiding van de EU.

4.2. Duur van de actie en modaliteiten voor de verlenging daarvan

Jaarlijkse actie die verlengd kan worden (aangezien de juridische basis nog niet door de Raad is goedgekeurd).

5. CLASSIFICATIE VAN DE UITGAVE/ONTVANGST

5.1. NVU

5.2. GK

5.3. Aard van de beoogde ontvangsten : niet van toepassing

6. AARD VAN DE UITGAVE/ONTVANGST

- **Subsidie voor 100 %** : geen

- **Bijdrage voor medefinanciering met andere financieringsbronnen uit de openbare of particuliere sector**

Voor de oogmerken I en II : in de regel mag de Gemeenschapsbijdrage niet hoger zijn dan 50 % van de totale kosten van de actie.

In uitzonderingsgevallen die naar behoren verantwoord zijn kan de EG-bijdrage oplopen tot 75 % van de totale kosten van de actie.

Minstens 15 % van de totale kosten van de actie moet in beginsel worden opgebracht door NGO-fondsenwerving onder particulieren (collectes, giften, weldoeners, enz.).

Het eventueel resterende bedrag kan komen uit de overheidssector van de Lid-Staten, uit bijdragen van de partners in het Zuiden of uit welke andere bron dan ook.

Voor het derde oogmerk : in 1995 heeft de Commissie de begroting van het Verbindingscomité voor 86 % gefinancierd; de resterende 14 % kwam uit allerlei bijdragen (NGO's, Koning Boudewijnstichting, enz.).

Op de algemene NGO-vergadering in april 1995 zullen de NGO's beslissen over de hoogte van hun bijdrage voor de werking van het Verbindingscomité.

Vanaf 1996 zullen de NGO's in principe meer en systematisch moeten bijdragen tot de financiering van de begroting van het Comité.

- **Rentesubsidie** : geen

- **Andere** : geen

- **Is voorzien in gehele of gedeeltelijke terugbetaling van de financiële bijdrage van de Gemeenschap indien de actie in economisch opzicht slaagt ?**

Voor doelstelling II en III : neen

Voor doelstelling I : neen, want de acties in de ontwikkelingslanden zijn gericht op verbetering van de levensomstandigheden. Bij projecten die gericht zijn op economische bedrijvigheden worden eventuele terugbetalingen weer ten gunste van de doelgroepen aangewend.

- Gaat de voorgestelde actie gepaard met een wijziging van het peil van de inkomsten ?

Neen

- **Herbesteding**

De ontvangsten zijn bestemd voor herbesteding, overeenkomstig de bepalingen van artikel 24 van het Financieel Reglement van 21 december 1977 dat van toepassing is op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen (PB L 356 van 31.12.1977, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (Euratom, EGKS, EEG) nr. 610/90 (PB L 70 van 16.3.1990), blz. 1).

7. FINANCIËLE CONSEQUENTIES

7.1. Wijze van berekening van de kosten van de actie

In principe is de begroting 96 verdeeld als volgt :

acties in de ontwikkelingslanden (doel I)	: 89 %
acties voor ontwikkelingseducatie (doel II)	: 10 %
Verbindingscomité (doel III)	: 1 %

7.2. Uitsplitsing in onderdelen

Aangezien het doel van deze begrotingslijn is door Europese NGO's geïnitieerde en ingediende acties te ondersteunen is het niet mogelijk de uitgaven vooraf uit te splitsen.

Onderstaande tabellen vermelden de verdeling van de uitgaven over de afgelopen jaren.

I. Acties in de ontwikkelingslanden (doel I)

In de praktijk zijn de projecten in de ontwikkelingslanden hoofdzakelijk gericht op bevrediging van de basisbehoeften en wel met name voedselvoorziening, gezondheidszorg en scholing, en bezigen zij vaak een geïntegreerde aanpak.

10

Per geografisch gebied

	1992 (in %)	1993 (in %)	1994 (in %)
Sub-Sahara Afrika	35,5	38	33
Middellandse-Zeegebied	4	5	5,5
Azië	15,5	18	16
Latijns-Amerika	42	35	41
Caribisch gebied	2	2,5	4
Stille-Zuidzeeregio	0,5	0,5	--
Diversen (1)	0,5	1	0,5
TOTAAL (2)	100 79,9 mln ecu	100 98,5 mln ecu	100 106,2 mln ecu

Per actiegebied

	1992 (in %)	1993 (in %)	1994 (in %)
Landbouw	32,8	30,1	28
Scholing	25,7	25,8	25
Gezondheidszorg	20,5	28	25
Economische activiteiten	6,7	7,6	7,5
Migranten/Vluchtelingen	0,3	0,4	0,5
Sociaal	14	8,1	14
TOTAAL (2)	100 79,9 mln ecu	100 98,5 mln ecu	100 106,2 mln ecu

- (1) Verscheidene landen in verscheidene geografische regio's
- (2) Bij deze cijfers zijn niet inbegrepen de globale toewijzingen, namelijk acties waarvan de Gemeenschapbijdrage begrepen is tussen 1.000 en 15.000 ecu.

II. Acties voor ontwikkelingseducatie (doel II)

Naar doelgroepen

	1993 (in %)	1994 (in %)
Onderwijs	22,4	19,1
Het publiek in het algemeen	16,9	15,6
Jongeren	13,9	12,3
Bewindslieden/media	13,8	13,7
Ontwikkelingsinstanties	11,4	5,9
Arbeiderskringen	6,4	7,8
Landbouwerskringen	6,0	3,9
Verenigingskringen	4,4	11,6
Andere	4,8	10,1

Naar onderwerp

	1993 (in %)	1994 (in %)
Ontwikkeling	17,6	33,5
Economie/handel	14,4	14,7
Specifieke regio's	12,2	6,1
Beeldvorming/culturen	9,8	12,9
Rechten/conflicten	9,3	1,3
Landbouw-voedselkwesties	8,4	6,9
Menselijk potentieel	7,3	9,7
Milieu	5,9	5,1
Gezondheidszorg/drugs	5,7	3,6
Europees beleid	3,2	3,7
Andere	6,2	2,5

III. Verbindingscomité (doel III)

Niet van toepassing

7.3. Operationele uitgaven voor studies, bijeenkomsten van deskundigen, enz., opgenomen in deel B: Geen

7.4. Tijdschema voor meerjarenacties: Geen - of formulier III dat later moet worden ingevuld.

8. BEPALINGEN OM FRAUDE TEGEN TE GAAN EN RESULTATEN VAN DE TOEPASSING DAARVAN

De algemene voorwaarden voor deze begrotingslijn bevatten methoden voor controle, namelijk :

- indiening van uitvoeringsverslagen die moeten zijn goedgekeurd voordat de Gemeenschapskredieten worden uitbetaald, en eindverslagen over de medegefinancierde actie. De bestudering van de verslagen leidt soms tot de conclusie dat de NGO onbestede bedragen moet terugbetalen (wat niet persé betekent dat er fraude is gepleegd);
- inspectiebezoeken, zowel door de financiële dienst van de Commissie als door de Rekenkamer, op het kantoor van de NGO en tevens op de plaats van uitvoering van de actie;
- indien de Gemeenschapsgelden slecht zijn beheerd kan de Commissie van de NGO eisen dat deze haar bijdrage of een deel daarvan terugbetaalt.

Daarnaast leggen de verantwoordelijke dienst en de delegaties enkele bezoeken ter plaatse af tijdens welke zij met name nagaan of de actie goed wordt uitgevoerd en of de verslagen van de NGO's met de waarheid kloppen.

9. ELEMENTEN VAN EEN KOSTEN/BATEN-ANALYSE

9.1. A. Specifieke oogmerken die in cijfers kunnen worden uitgedrukt

I. Acties in de ontwikkelingslanden (algemeen doel I)

De acties die worden gefinancierd voor de verwezenlijking van het algemene doel zijn met name gericht op plattelands- en stadsontwikkeling in de sociaal-economische sectoren, ontwikkeling van het menselijk potentieel en steun voor de plaatselijke partners in de ontwikkelingslanden.

In alle ontwikkelingslanden kunnen acties worden uitgevoerd, maar de Commissie moedigt de NGO's aan meer projecten aan te pakken in

- de Arabische landen en met name de Maghreb, waar de Europese NGO's tot dusverre vrij weinig activiteit hebben ontplooid;
- in de landen waar de officiële samenwerking opgeschort of om politieke redenen onmogelijk is;
- in landen waar een herstelprogramma of een democratische overgang aan de gang is;

- en om Afrika niet te verwaarlozen, ook al is het opzetten van projecten daar vaak bijzonder moeilijk.

Deze criteria worden toegepast voor de selectie van projecten die in kwaliteit niet veel van elkaar verschillen.

Bij de gefinancierde acties kunnen wij bij wijze van voorbeeld noemen projecten voor vakscholing, voor primaire gezondheidszorg op het platteland en in de steden, voor het genereren van inkomsten, enz.

II. Acties voor ontwikkelingseducatie (algemeen doel II)

Naast de permanente specifieke doelstellingen, met name ontwikkelingseducatie een plaats te geven in de lesroosters van de structuren voor formeel en informeel onderwijs en versterking van het effect van de voorlichting door samenwerking tussen de NGO's, zijn er nog de volgende specifieke doelstellingen :

- nieuwe voorlichtings- en ontwikkelingsorganisaties bij het werk inschakelen;
- de actieve deelneming van partners uit de ontwikkelingslanden aan te moedigen met het oog op de totstandkoming van samenwerkingsbanden tussen Noord en Zuid;
- de huidige negatieve beeldvorming over de ontwikkelingslanden tegen te gaan om bij de publieke opinie een gunstiger klimaat te scheppen voor het ontwikkelingswerk;
- het bewustmakingseffect bij de consumenten uit te breiden door acties voor eerlijke handel.

Van de gefinancierde acties kunnen wij noemen projecten voor versterking van de rol van vrouwen in de ontwikkeling, voor bevordering van de alternatieve handel en steun voor lobbying-activiteiten.

N.B. : In haar jaarlijkse verslag aan de Raad geeft de Commissie een gedetailleerde lijst van de gefinancierde acties voor de algemene doelen I en II.

III. Verbindingscomité (algemeen doel III)

Het Verbindingscomité in staat stellen zich te kwijten van zijn dubbele taak :

- 1) de Europese NGO's vertegenwoordigen bij de Instellingen van de EU;
- 2) fungeren als centrum voor coördinatie tussen de NGO's van de EU.

9.1. B. Doelgroepen

Algemeen oogmerk I (acties in de ontwikkelingslanden)

De uiteindelijke doelgroepen van de acties zijn de bewoners van de ontwikkelingslanden en wel in het bijzonder de gemarginaliseerde groepen die bij de officiële samenwerking niet aan bod komen. Om deze groepen te bereiken cofinanciert de Commissie acties die de NGO's van de EU haar voorstellen en die zij in samenwerking met hun partners in de ontwikkelingslanden opzetten en uitvoeren.

Algemeen oogmerk II (acties voor ontwikkelingseducatie)

De rechtstreekse doelgroep van deze acties is het Europese publiek, hetzij het publiek in het algemeen of specifieke doelgroepen.

Om dit publiek te bereiken cofinanciert de Commissie acties die worden voorgesteld en opgezet door de NGO's, die ook als tussenschakel fungeren tussen de Europese publieke opinie en de indirecte begunstigen, namelijk de bevolking van de ontwikkelingslanden.

Algemeen oogmerk III

De NGO's van de EU en hun vertegenwoordiging bij de Instellingen.

9.2. Motivering van de actie

- Waarom steun uit de Gemeenschapsbegroting noodzakelijk is

Algemeen doel I (acties in de ontwikkelingslanden)

Zowel de Raad als het Europees Parlement betogen in verscheidene resoluties dat er geen echt ontwikkelingsbeleid kan zijn zonder steun voor de acties van NGO's. Zij wijzen op de specifieke en onvervangbare functie van de NGO's, hun nuttige en doeltreffende acties voor de ontwikkeling en hun uitstekende werk ten behoeve van marginale bevolkingsgroepen in de ontwikkelingslanden (zie met name Resolutie van het EP van 14.5.1992, van de Raad van 18.11.1992).

Algemeen doel II (acties voor ontwikkelingseducatie)

Door haar steun voor dit doel wil de Gemeenschap het werk van de Europese NGO's die trachten de solidariteit tussen de Europese volkeren en die van de ontwikkelingslanden te ontwikkelen en te consolideren. Hiermee beantwoordt zij aan de thans allerwegen erkende noodzaak om de problemen in verband met de groeiende interdependentie tussen Noord en Zuid onder de aandacht van het publiek te brengen.

Zo zal het publiek zich bewust en actief kunnen inzetten voor het vinden van passende antwoorden op de problemen van de ontwikkelingslanden en op de daaruit voortvloeiende gevaren voor de vrede en de sociale en economische vooruitgang in de wereld.

In verscheidene resoluties en met name in de conclusies van zijn vergadering van 18 november 1992 bevestigt de Raad zijn verbintenis om de NGO-deelneming aan het ontwikkelingsproces ten volle en in toenemende mate te ondersteunen, met name op het gebied van ontwikkelingseducatie.

De Raad steunt de Commissie onvoorwaardelijk in de zienswijze die aan deze benadering ten grondslag ligt (zie punt 7 van de conclusies).

- Keuze van de wijze van uitvoering

- * voordelen in vergelijking met andere methoden (comparatieve voordelen)
- * analyse van soortgelijke acties die mogelijk in communautair of nationaal verband zijn uitgevoerd.

Theoretisch zou men zich kunnen voorstellen dat het nagestreefde doel ook door overheidsmaatregelen zou kunnen worden bereikt, maar waar het in feite om gaat is daaraan een dimensie toe te voegen die onontbeerlijk is voor een diepgaande ontwikkeling met duurzame effecten. De ervaring heeft namelijk uitgewezen dat overheidsinstellingen in het merendeel van de gevallen niet de rechtstreekse contacten met de ontvangende bevolking onderhouden die onontbeerlijk zijn om hun echte behoeften te leren kennen en deze te bevredigen.

De medefinanciering met de NGO's heeft verscheidene belangrijke neveneffecten : snelle en doeltreffende bijdrage tot de eigen ontwikkelingspogingen van de mensen in de ontwikkelingslanden. Met de medewerking van de NGO's kan men bovendien de kwaliteit van de ontwikkeling verhogen door te steunen op het initiatief van de verenigingen aan de basis en door het bundelen van alle krachten en middelen in Europa.

Om van de commentaren en bijdragen van de verschillende betrokken diensten te profiteren en om te vermijden dat de verschillende vormen van ontwikkelingsfinanciering elkaar doorkruisen raadpleegt de dienst voor beheer van de cofinancieringen in de ontwikkelingslanden al deze diensten en zorgt zij ervoor dat de NGO-acties passen bij de officiële projecten.

Bovendien vinden geregeld overlegvergaderingen plaats tussen DG I N/Z, ECHO en DG VIII om de verschillende begrotingslijnen van elkaar af te bakenen.

Daarnaast wisselt de dienst die deze lijn beheert geregeld informatie uit met zijn collega's in de Lid-Staten.

Ook voor ontwikkelingseducatie wordt dergelijk overleg gepleegd wanneer dat noodzakelijk blijkt.

In het merendeel van de Lid-Staten bestaan cofinancieringsregelingen voor NGO-ontwikkelingsacties.

De communautaire regeling bezit echter enkele specifieke kenmerken, met name

Voor algemeen doel I (acties in de ontwikkelingslanden)

De Commissie geeft extra hoge financiële steun voor acties die door twee of meer NGO's zijn opgezet, vooral indien deze uit verschillende Lid-Staten komen.

Sinds 1988 voert de Commissie een beleid voor versterking en financiering van de niet-gouvernementele sector in het zuiden (iets wat in het merendeel van de medefinancieringsregelingen van de Lid-Staten niet bestaat).

In de algemene voorwaarden is aan dit punt een speciaal hoofdstuk gewijd.

Voor algemeen doel II (ontwikkelingseducatie)

Ook hier verhoogt de Commissie haar financiële steun indien de acties worden ingediend door twee of meer NGO's uit verschillende Lid-Staten.

Een belangrijke selectienorm is de Europese dimensie van de acties, met name omdat deze :

- verband houden met de betrekkingen tussen de EG en de ontwikkelingslanden;
- verband houden met het effect van het EG-beleid op de ontwikkelingslanden;

- doelgroepen in verscheidene Lid-Staten bereiken;
- uitgevoerd worden in samenwerking tussen NGO's van verscheidene Lid-Staten.

In de medefinancieringsregelingen van sommige Lid-Staten komen dergelijke acties niet voor medefinanciering in aanmerking.

- **Voornaamste factoren van onzekerheid die de specifieke resultaten van de actie kunnen aantasten**

De voornaamste factoren van onzekerheid die de specifieke resultaten kunnen aantasten zijn plotselinge wijzigingen in de economische of politieke omstandigheden in de ontvangende landen.

9.3. Controle en evaluatie van de actie

Toezicht

De NGO's hebben zich aanzienlijke inspanning getroost (ondanks een steeds ernstiger gebrek aan personeel) om de indiening van de verplichte verslagen te bespoedigen en de kwaliteit ervan beter te checken. De eerste resultaten zijn zeer nuttig en de inspanning zal worden voortgezet. Bovendien heeft men bepaalde zaken kunnen verifiëren door bezoeken ter plaatse, maar bij gebrek aan tijd en geld zijn dergelijke bezoeken helaas nog veel te zeldzaam.

In 1994 heeft de financiële controle een controlemissie verricht bij Spaanse en Portugese NGO's en begin 1995 werd een bezoek gebracht aan een project in Chili dat wordt gefinancierd met een Spaanse NGO.

Evaluatie

Naast de evaluaties van specifieke acties ten laste van lijn B7-5010 waren er ook evaluaties met een bepaald thema, waarvoor lijn B7-5091 werd gebruikt. Hierbij past men de klassieke indicatoren toe zoals efficiency, doelmatigheid, effect, duurzaamheid.

Algemeen doel I (acties in de ontwikkelingslanden)

Tijdens de twee afgelopen jaren (1992-1994) heeft de Commissie vier thema-evaluaties gefinancierd, te weten :

- institutionele bijstand aan basisorganisaties in ontwikkelingslanden
- vakscholing
- sparen en krediet
- geïntegreerde ontwikkelingsprojecten.

Voor de twee eerstgenoemde evaluaties beschikt de Commissie over samenvattende rapporten. De eindrapporten voor de twee andere zullen vermoedelijk in de loop van 1995 beschikbaar zijn.

Uit de resultaten van de eerste twee evaluaties blijkt dat het uitstralingseffect van de gefinancierde acties in de regel groot is en dat het succes vooral te danken is aan de grote toewijding en inzet van de NGO's en hun partners in de landen van het Zuiden, aan hun onafhankelijkheid en hun relatieve kleinschaligheid, waardoor zij autonoom en op soepele wijze kunnen werken. Door de combinatie van al deze gunstige factoren blinken projecten in de ontwikkelingslanden in opzet en uitvoering meestal uit door doeltreffendheid, snelheid en slagvaardigheid.

De voornaamste conclusies van de evaluaties over institutionele steun en vakscholingsprojecten zijn bij de Commissie beschikbaar.

Wat men hieruit kan leren voor het toekomstige beheer van de betreffende programma's

De resultaten van deze twee evaluaties worden gebruikt bij de herziening van de algemene medefinancieringsvoorwaarden die thans aan de gang is. Deze herziening geschiedt in overleg met de NGO's en beoogt voornamelijk :

- a) het beheer voor de Commissie en de NGO's te verlichten en de controles tot de hoofdzaken te beperken;
- b) bevordering van het streven om met de programma's van de Europese NGO's de actieprogramma's van de NGO's van het Zuiden te ondersteunen en hun organisaties te versterken, met name door programmacontracten voor meerdere jaren.

Daarnaast zijn de Commissie en de NGO's bezig de voornaamste evaluatieresultaten aan de diverse betrokkenen door te geven.

Algemeen doel II (ontwikkelingseducatie)

In 1995/1996 zal een evaluatie van de actie voor bewustmaking van de publieke opinie worden verricht met kredieten van lijn B7-5091.

De evaluatie zal betrekking hebben op ongeveer 20 acties die zijn uitgevoerd in scholen in verscheidene Lid-Staten en zal een beoordeling maken van de verschillende strategieën voor het opnemen van ontwikkelingseducatie in het onderwijs. Zij zal het effect ervan meten om te zien in hoeverre deze strategieën erin slagen ontwikkelingseducatie in een duurzaam en permanent kader te plaatsen.

Wij herinneren eraan dat in 1991 een soortgelijke evaluatie is verricht van projecten in landbouwers- en vakbondskringen.

9.4. Overeenstemming met de financiële programmering

- Is de actie gepland in de financiële programmering van de DG voor de betrokken jaren ?
Ja
- Vermeld het meer algemene doel in de financiële programmering van de DG waarbij het oogmerk van de voorgestelde actie aansluit.

De algemene doelstellingen van deze lijn zijn die van het gehele ontwikkelingsbeleid van de EU en met name de volgende :

- voedselveiligheid
- strijd tegen de armoede in de ontwikkelingslanden
- bijdrage tot versterking van de democratische structuren aan de basis
- participerende ontwikkeling.

ISSN 0254-1513

COM(95) 292 def.

DOCUMENTEN

NL

11

Catalogusnummer : CB-CO-95-328-NL-C

ISBN 92-77-91016-X

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen

L-2985 Luxemburg